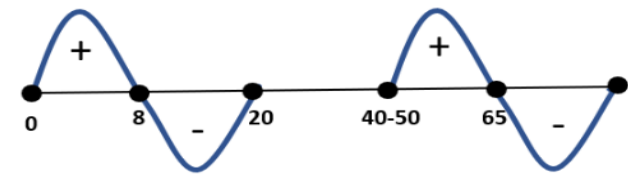

Vývoj refrakce

- 2 fáze hypermetropizující, 2 fáze myopizující

Růst oka dle Sorsbyho – 2 fáze:

1. **infantilní** (do 3 let) – rychlá fáze – předozadní délka rychle narůstá (až 4 mm za rok). Ve 3 letech – 23 mm.
2. **juvenilní** (od 3 let – do max. 18 let) – pomalá fáze, za 1 rok oko naroste asi o 0,1 mm

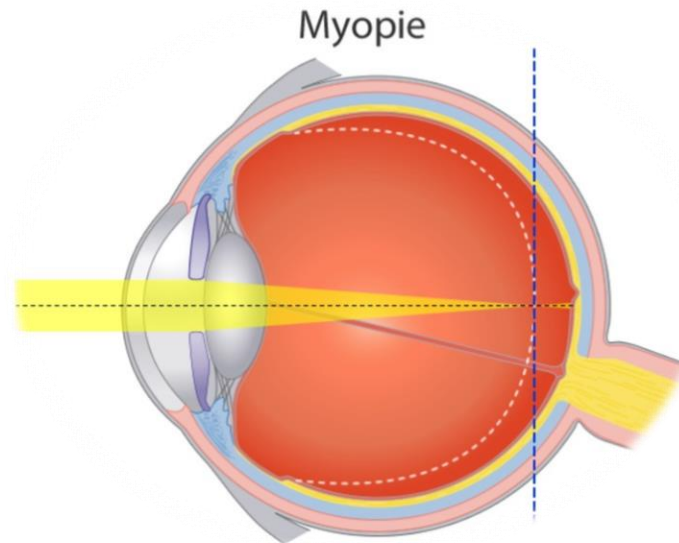
Kompenzace narůstání předozadní délky oka spočívá v oplošťování rohovky a čočky

Myopie

- Definice
- Chod paprsků myopickým okem
- Klasifikace
- Příznaky
- Znaky myopického oka
- Noční myopie
- Korekce

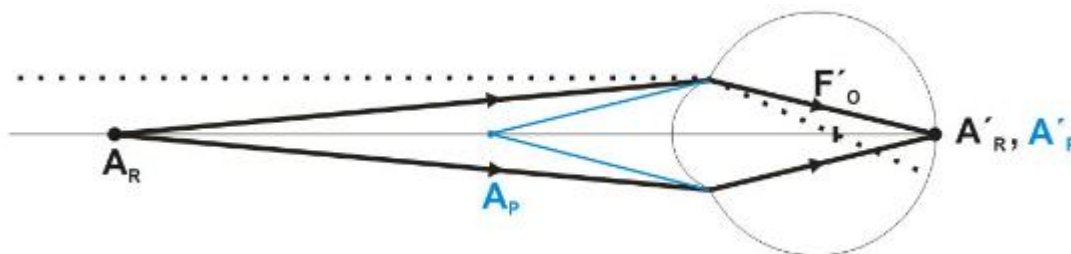
Myopie (krátkozrakost)

- **Definice:** Paralelní paprsky se po průchodu optickým systémem oka lomí do ohniska, které leží na optické ose před sítnicí.

Chod paprsků myopickým okem

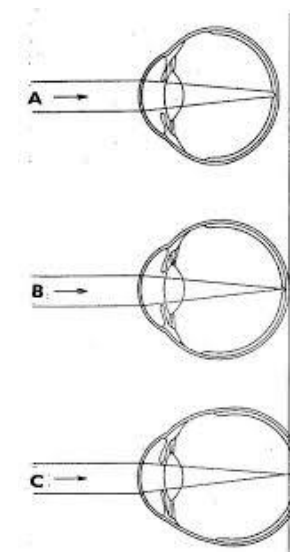
- **Daleký bod (punctum remotum)** myopického oka se nachází na optické ose v určité konečné vzdálenosti před okem (ne v nekonečnu jako u emetropického oka)
- Myopické oko může v klidovém stavu vidět pouze objekt umístěný ve vzdáleném bodě – punctum remotum – divergentní paprsky vycházející z tohoto bodu se po průchodu optickým systémem sbíhají přímo na sítnici
- **Blízký bod (punctum proximum)** myopického oka je značně posunut k oku
- Paralelní paprsky přicházející do oka se sbíhají **před sítnicí**

Klasifikace myopie

Dle etiologie:

- Myopie **osová** (axiální) – zvětšený předozadní průměr
- Myopie **systemová** (lomivá, kurvaturní) – myopia refractiva- zvýšené zakřivení rohovky nebo čočky
- Myopie **kombinovaná**

Klasifikace myopie

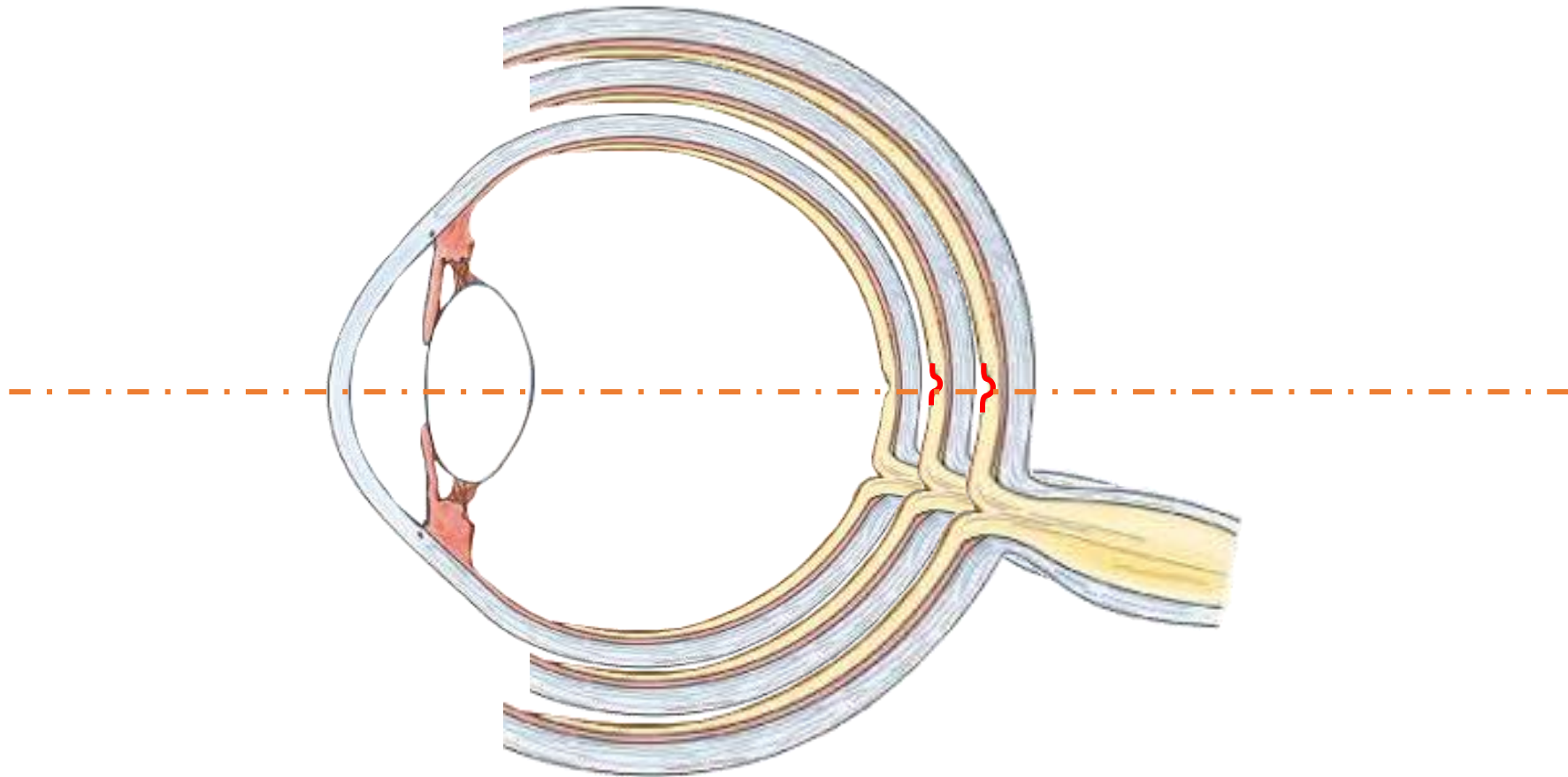
- **Klasifikace dle etiologie**

- **POZIČNÍ M.** – anteriorní posunutí čočky (dopředu)
- **AKOMODATIVNÍ M.** – indukovaná neadekvátní akomodací (do dálky)

Myopie osová

- Výrazně převažující forma krátkozrakosti
- Při normální lomivosti optického systému oka je prodloužená předozadní osa bulbu
- **$d > 24 \text{ mm}$, přičemž $\varphi = 58,64 \text{ D}$**
- $\uparrow$ axiální délka oka (lomivost oka normální)
- **Vliv na refrakci: změna axiální délky oka o $0,34 \text{ mm} \sim 1 \text{ D}$**

Myopické oko - porovnání

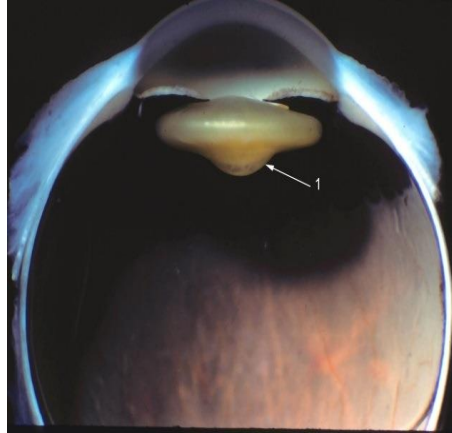

Myopie systémová (lomivá, kurvturní)

- Méně častý výskyt
- Příčinou – zvýšená lomivost optického systému při jeho normální délce
- **$d = 24 \text{ mm}$ a $\varphi > 58,64 \text{ D}$**
- Rozdělení systémové myopie:
  - indexová
  - radiusová

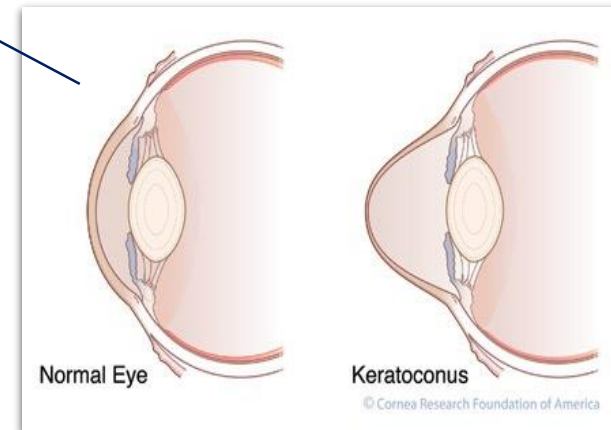
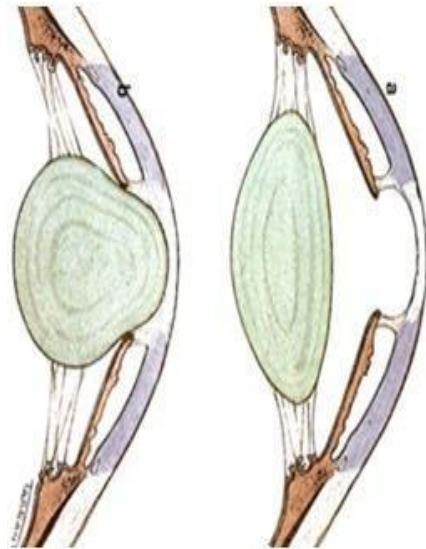
Myopie – rádiusová

Lenticonus

Keratoconus

- Zvýšené zakřivení rohovky pozorujeme u keratokonu, zvýšené zakřivení čočky vede k lenticonu nebo u těžké hyperglykemie.

Indexová myopie

- Změna indexu lomu optických prostředí oka (délka oka normální)
- Etiologie:
- diabetes mellitus (může dojít ke změně indexu lomu optických prostředí oka při změně hladiny glykémie v krvi diabetika)
- léková cesta (sulfonamidy)
- cataracta nuclearis (↑ index lomu komorové vody popř. jádra čočky)
- Změny indexu lomu komorové vody a sklivce nevyvolávají významnější změny refrakce

Klasifikace myopie

- **Klasifikace dle stupně (dle počtu dioptrií)**

- **Nízká myopie (myopia simplex) (< -3,0 D) (lehká myopie-myopia levis)**
- **Střední myopie (myopia modica) (-3,25 D až -6,0 D)**
- **Vysoká myopie (myopia gravis) (> -6,0 D)**
- **Těžká (> -10,0 D)**

Při přítomnosti patologických změn u vysoké myopie na očním pozadí - myopia gravis degenerativa

- **Uvedené formy myopie se ukončením růstu jedince prakticky nemění**

Klasifikace myopie

- Podle růstu dělíme myopii na:

- Stacionární :

myopie **školní** – 6 -7 rok (zřídka přesahuje – 6 D)

myopie **pozdní** – kolem 18 roku (nepřesahuje – 3D)

- Progresivní (patologická, maligní)– většinou určena dědičnými faktory. Za příčinu je považována rezistence bělimy, která ustupuje nitroočnímu tlaku a rozepíná se hlavně u zadního pólu oka.
  - vzniká časně, již v prvním roce života a může dosahovat vysokého stupně nad -20 D.

Progresivní myopie

- **Změny na očním pozadí** se v případě progresivní myopie začínají objevovat až po 20. roku věku
- Dochází zde ke vzniku **poloměsíčitě atrofie sítnice** a cévnatky v oblasti zevního okraje papily zrakového nervu, která jej však může postupem času cirkulárně obkružovat. Nazální okraj terče bývá neostrý a v centrální krajině se objevují **bělavé trhliny**. Dochází zde také k **nahromadění pigmentu**, ke **krvácení** do sítnice či sklivce. Tyto degenerativní změny mohou vést až k **odchlípení sítnice** a následné ztrátě vidění.

Myopie - příznaky

- Neostré vidění do dálky (zamlžené vidění do dálky)
- Mhouření očí
- Bolesti hlavy, způsobené únavou očí
- Obtížné vidění (orientace) za šera a za tmy (noční myopie)
- Mnutí očí
  - Muscae volitantes (vlivem degenerace sklivce nebo retinální trhlinou)
  - Náhlý centrální skotom (makulární hemoragie) – ztráta centrálního vidění
  - Akutní zhoršení vizu vlivem retinální ablace
  - Postupné zhoršování vidění vlivem makulární degenerace

Degenerativní
myopie

Myopie - znaky

- Zhoršený prospěch
- Přisouvání si věcí blíže
- Přiklánění se k monitoru
- Extenzivní mrkání
- Poruchy chování

Znaky myopického oka

- Normální nález předního a zadního segmentu, prodloužení oka, které je příčinou myopie je soustředěno na zadní pól, celé oko je větší
- Oddálení (eliminace) presbyopických potíží (bez korekce)
- Exophthalmus
- Velká rohovka
- Hluboká přední a zadní komora (u axiální MYO)
- Široká pupila
- Tenká, namodralá skléra

Noční myopie

- **Posun refrakce oka při setmění o 0,5-4,0 D směrem k myopii**
  - Průměrné hodnoty **okolo -0,25 až -0,75 D**, může však dosahovat hodnotu až -4,0 D
  - Dočasně vzniklý refrakční stav (zhoršené světelné podmínky)
  - Způsobuje rozmazané a neostré vidění do dálky za zhoršených světelných podmínek

Příčiny –

- sférická aberace a chromatická aberace
- Spojena s neadekvátní akomodací za zhoršených světelných podmínek

Pseudomyopie

- reverzibilní stav, který vzniká v **důsledku spasmu ciliárního svalu**.
Nejde o refrakční vadu v pravém slova smyslu, ale nadměrná akomodační odpověď vytváří zdánlivý posun refrakční vady více do myopie. Toto však mizí po aplikaci cykloplegik.

Myopie prázdného pole

Při dlouhodobém nedostatku vhodných zrakových stimulů (při pohledu na tzv. „prázdne pole“ – např. pohled na oblohu) může dojít k **myopizaci oka vlivem zapojení klidové složky akomodace**. Hovoříme o tzv. myopii prázdného pole, která se vyskytuje např. u pilotů letadel. Tato myopie nedosahuje příliš vysokých hodnot, většinou bývá v rozmezí 1 - 2 D. Obvykle má krátkodobý účinek.

Přístrojová myopie

Dlouhodobý pohled do optických přístrojů (mikroskop, dalekohled atp.) může také navodit určitý stupeň myopie. Tento stav pak nazýváme přístrojová myopie a bývá krátkodobý. Může dosahovat hodnot 1 až 1,5 D a vzniká díky bezděčně aktivovanému akomodačnímu procesu nebo spasmem ciliárního svalu.

Prognóza myopie

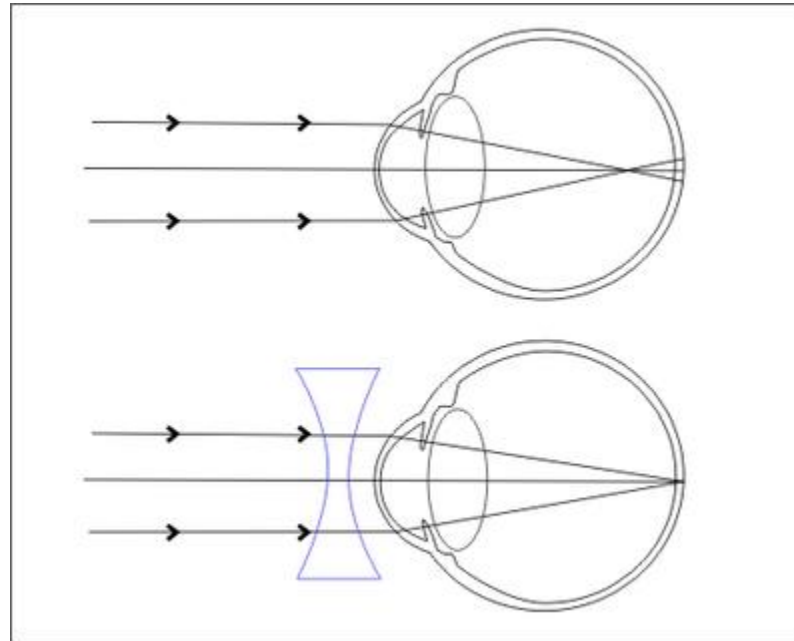
- U myopických dětí do 4 let – prognóza vážná vzhledem k pravděpodobné progresi
- Školní děti – relativně příznivá prognóza, zřídka přesahuje - 6D, progrese je obvykle pomalejší 0,3-0,5 D/ rok, stabilizuje se většinou po pubertě a po 20 roce zůstává stacionární
- Pozdní myopie (kolem 17-18 roku) – do -3 D
- Degenerativní myopie (maligní Myo) – závislá na rychlosti progrese změn na očním pozadí a na možnosti korekce (stále hrozí riziko vážných komplikací, glaukomu, amocce sítnice)

Myopie – patologie

■ Projevy

- Větší axiální délky
- Změny na očním pozadí
- Hlubší přední komora
- Atrofie m. ciliaris
- Dilatovaná pupila s nižší reakcí
- Degenerace sklivce
- Nestabilita retinální stěny (trakční odchlípení)
- Muscae volitantes
- Skotomy
- Ztráta centrálního vidění
- Conus myopicus
- Bledý odstín papily
- Chororetinální/retinální degenerace
- Sklivcové/retinální degenerace
- Protenčení skléry a uvey

Korekce myopie

- Předepisujeme **nejslabší korekci**, s níž dosáhne nejlepšího vizu – nejslabší rozptylku, se kterou přečte na optotypu 6/6

Korekce myopie

- Korigujeme rozptylnými – konkávními čočkami (brýlovými, kontaktními)
- Předepisujeme **nejslabší korekci**, s níž dosáhne nejlepšího vizu – nejslabší rozptylku, se kterou přečte na optotypu 6/6
- **Myopa nesmíme překorigovat, nekorigovaný myop je zvyklý konvergovat bez akomodace, překorigováním jej nutíme akomodovat bez konvergence**
- Při lehké krátkozrakosti (kolem -0,5 D) je při dobrém osvětlení zraková ostrost dostatečná. Korekci předepisujeme pro příležitostné použití (auto, kino..)
- U myopie malého a středního stupně předepisujeme plnou korekci (nejslabší rozptylku)
- U vyšších myopií ani po optimální korekci nebývá vždy dosaženo normální zrakové ostrosti – klesá se stupněm ametropie (do -4D je ZO po korekci normální, od -4D - 12D klesá průměrně s každým -2D o ¼. MYO nad -14 D mívají zrakovou ostrost sníženou nepravidelně).
- U progresivní myopie není vhodná plná korekce (zvláště brýle s plnou korekcí na příležitost – divadlo, auto...)
- **Výhoda:** dobré naturální vidění do blízka v presbyopickém věku u nižší a střední myopie
- Důležitou součástí léčby myopie: pravidelná pestrá strava, vitamíny, dostatek pohybu na čerstvém vzduchu (u rychle rostoucích dětí), dostatečné osvětlení, zřetelný tisk, vyvarovat se větší únavy očí, u prog. myo – vyvarovat se zaměstnání, které vyžaduje velké fyzické zatížení